

“Türkiye’de Tedarik Zincirlerinin Güçlendirilmesi” Projesi

Sektörel Değerlendirme Bulguları ve Paydaş İstişareleri Üzerine Özel Sektör Toplantısı Gündemi

14 Mayıs 2025, Saat 14.00-16.00 İstanbul

Toplantı Yeri: TİM: Yenibosna Merkez Mahallesi Sanayi Caddesi No: 3 Dış Ticaret
Kompleksi B Blok Kat: 9 34197 Bahçelievler/İstanbul

Arka Plan

Günümüzde iş dünyasının insan haklarına saygı gösterme sorumluluğu ve sorumlu işletme davranışlarının sağlanmasına yönelik beklentiler giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Şirketlerin insan hakları bağlamındaki sorumluluklarının ne olduğuna yönelik tartışmaların ağırlık kazanması ile birlikte, şirketlerin toplum ve çevre üzerindeki etkileri daha hassas bir şekilde ele alınmaktadır. Bu doğrultuda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi tarafından 2011 yılında kabul edilen Birleşmiş Milletler İş Dünyası ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri (**Rehber İlkeler**) ile birlikte, birçok ülkede insan haklarına saygı duyulmasını teşvik eden politikalar hayata geçirilmektedir. Bu doğrultuda çeşitli Avrupa Birliği (**AB**) üye ülkelerinde ve AB genelinde kabul edilen hukuki düzenlemeler, şirketlerin insan haklarına saygı gösterme yükümlülüklerini güçlendirmekte ve insan hakları, çevre ve iyi yönetim konularında insan hakları ve çevresel durum tespitini (*Human Rights and Environmental Due Diligence - HREDD*) zorunlu hale getirmektedir. Tüm bu gelişmelerin, sadece Avrupa’da değil, küresel ölçekte de sosyal ve çevresel uyum ve sürdürülebilirlik alanlarında bir dönüşüme yol açacağı öngörülmektedir.

Bu doğrultuda, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (**UNDP**), Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile iş birliği içinde, İzlanda Hükümeti’nin desteğiyle “Türkiye’de Tedarik Zincirlerinin Güçlendirilmesi” projesini yürütmektedir. Projenin amacı Türkiye’deki tekstil ve hazır giyim tedarik zincirinin, sorumlu işletme davranışları yaklaşımı ile güçlendirilmesi, olası politika araçlarının geliştirilmesinde politika diyalogunun sağlanması ve Türkiye’nin deprem sonrası iyileşme sürecinde engelli bireylerin iş yaşamına dahil edilmesinin teşvik edilmesidir. Bu girişim, insan hakları temelli kurumsal sorumluluk anlayışını vurgulamakta ve iş uygulamalarının, Rehber İlkeler ile AB’nin sürdürülebilirlik odaklı düzenleyici çerçevesi (örn. Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti Direktifi - CSDDD, Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi - CSRD, Zorla Çalıştırma Yönetmeliği) ile uyumlu olmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede, Türkiye’deki hazır giyim ve tekstil sektöründe, HREDD süreçleri ve iş sağlığı ve güvenliği perspektifi kapsamında engelli bireylerin haklarının nasıl ele alındığını değerlendiren bir sektörel değerlendirme gerçekleştirilmiştir.

Toplantının Amacı ve Kapsamı

Proje kapsamında paydaş istişare etkinliği olarak düzenlenmekte olan toplantı, özel sektörün iş dünyası ve insan hakları alanındaki hızlı gelişmelere ve değişen hukuki gerekliliklere uyumunu desteklemeyi amaçlamaktadır. Toplantının temel amaçları şunlardır:

- Tekstil ve hazır giyim sektörlerine yönelik sektörel değerlendirme raporunun temel bulgularını ve önerilerini paylaşmak ve özel sektör temsilcilerinden geri bildirim almak,
- Sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve kamu kurumları arasında iş dünyası ve insan hakları konularında iş birliğini güçlendirmek,
- Engelli ve kadın hakları perspektifinden sorumlu işletme uygulamalarına ve küresel düzeydeki değişimlere uyum sağlama yollarını tartışmak,
- Tedarik zincirlerinde insan hakları sorumluluklarına ilişkin farkındalığı artırmak.

Katılımcı Profili

Katılımcı profili; tekstil ve hazır giyim sektörü başta olmak üzere özel sektör temsilcileri ile iş dünyası odaklı sivil toplum kuruluşları ve sektörel paydaşlardan oluşmaktadır.

Gündem

14.00 - 14.10

Açılış Konuşması

- Cem Bayrak, UNDP, Sosyal Kapsayıcılık ve Yönetişim Portföy Müdürü
- Suat Dede, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çalışma Genel Müdür Yardımcısı

14.10 - 15.00

Birinci Oturum - Sunum: Proje Arka Planı ve Sektörel Değerlendirme Bulguları

Odak Konular:

- Projenin amacı, kapsamı ve uygulama çerçevesi
- Küresel ölçekte iş dünyası ve insan hakları alanındaki güncel gelişmeler
- Tekstil ve hazır giyim sektörüne ilişkin değerlendirme bulguları
- Sorumlu işletme uygulamalarına yönelik öneriler

Konuşmacılar:

- **Av. Dr. Çiğdem ÇIMRIN**, UNDP İş Dünyası ve İnsan Hakları Danışmanı
- **Av. Özge Nur KARA**, İş Dünyası ve İnsan Hakları Derneği

15.00 - 15.20

Soru - Cevap ve Geri Bildirimlerin Alınması

15.20 - 16.00

İkinci Oturum:

- TİM: İş Dünyası ve İnsan Hakları Çalışmaları
- Katılımcı İyi Uygulama Örnekleri ve Deneyim Paylaşımları

Odak Konular:

- Özel sektörün insan hakları temelli sorumlu işletme uygulamalarına ilişkin mevcut deneyimleri
- Karşılaşılan zorluklar ve kurumsal ihtiyaçlar
- İyi uygulama örneklerinin paylaşılması ve yaygınlaştırılması
- Politika ve mevzuat süreçlerine ilişkin beklentiler ve öneriler

*Tartışmayı yönlendirici sorular **EK-1** 'de yer almaktadır.*

16.00

Kapanış

EK - 1: Tartışma Soruları

1. AB'deki sorumlu işletme uygulamalarına (*responsible business conduct*) ilişkin yeni düzenlemeler (CSDDD, CSRD, Zorla Çalıştırma Yönetmeliği vb.) hakkında bilginiz var mı? Bu düzenlemelere uyum sağlamak adına şirketinizde yürütülen veya planlanan hazırlıklar nelerdir? Bu süreçte ihtiyaç duyduğunuz bilgilendirme, rehberlik veya destek türleri nelerdir?
2. Tedarik zincirinizde ya da doğrudan işletme faaliyetlerinizde insan hakları risklerini tespit etmeye, önlemeye veya tespit edilen ihlalleri ele almaya yönelik hangi politikalar, mekanizmalar ya da uygulamalar mevcuttur? Bu tür uygulamaları yaygınlaştırmak veya güçlendirmek için mevcut mevzuat ve politika çerçevelerinde ne gibi iyileştirmelere ihtiyaç duyuyorsunuz?
3. Kadın çalışanların işletmenizdeki veya tedarik zincirinizdeki rolünü güçlendirmeye ve fırsat eşitliğini desteklemeye yönelik özel bir yaklaşımınız veya iyi uygulama örneğiniz var mı? Bu alanda kamu politikalarından, sektör birliklerinden ya da uluslararası çerçevelerden beklentileriniz nelerdir?
4. Engelli bireylerin işe alım ve istihdam süreçlerinde karşılaştığınız temel güçlükler nelerdir? Üretim ortamlarında kapsayıcılığı artırmak adına iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarınızı nasıl şekillendiriyorsunuz? Bu süreçlerde politika yapıcılardan veya düzenleyici kurumlardan ne tür desteklerin etkili olabileceğini düşünüyorsunuz?
5. Sivil toplum kuruluşları, kamu kurumları, denetim mekanizmaları veya diğer tedarikçilerle insan hakları alanında kurduğunuz iş birliği örnekleri mevcut mu? Bu iş birliklerinin daha yapısal ve sürdürülebilir hale gelmesi için politika düzeyinde ne tür mekanizmalara veya teşviklere ihtiyaç duyulmaktadır?